

تیرآل سعود به سنگ خورد

عربستان سعودی با روی کار آمدن دونالد ترامپ در آمریکا، دور جدیدی از سیاست‌های ضدایرانی را آغاز کرده است، اما تاکنون توفیقی در پیشبرد این سیاست‌ها نداشته است.

عربستان سعودی با روی کار آمدن دونالد ترامپ در آمریکا، دور جدیدی از سیاست‌های ضدایرانی را آغاز کرده است، اما تاکنون توفیقی در پیشبرد این سیاست‌ها نداشته است.

ریاض چند روز قبل میزبان رئیس‌جمهور آمریکا و سران برخی کشورهای عربی بود تا اگر بتواند در همین اولین سال ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ و در شرایطی که او هنوز به ظرافت‌های تعاملات بین‌المللی اشراف کاملی ندارد، ائتلافی عربی-آمریکایی را علیه ایران شکل دهد.

بر همین اساس، در اجلاسی که در ریاض برگزار شد، بیانیه‌های ضدایرانی هم صادر شد و برخی حاضران نیز سخنان تندی علیه جمهوری اسلامی ایران مطرح کردند، با این اوصاف اما آن اجلاس نه‌ZWNJ&ZWNJ؛ تنها نتوانست اهداف آل‌ZWNJ&ZWNJ؛ سعود در مقابله با ایران را محقق کند؛ بلکه عاملی شد برای ایجاد تفرقه میان کشورهای عربی.

پس از این اجلاس بود که در یکی از اولین واکنش‌ها جبران باسیل، وزیر خارجه لبنان در مطلبی در صفحه توئیتر خود در واکنش به بیانیه ضدایرانی اجلاس ریاض نوشت: بیانیه پایانی نشست ریاض ما را غافلگیر کرد؛ قرار نبود در این نشست بیانیه‌ای صادر شود.

در همین زمینه می‌ZWNJ&ZWNJ؛ توان به ماجرای اختلافات قطر با امارات و عربستان سعودی اشاره کرد که در روزهای گذشته به یکی از خبرهای مهم بین‌المللی تبدیل شد و هنوز این ماجرا ادامه دارد.

این ماجرا از آنجا آغاز شد که سخنانی منتسب به امیر قطر منتشر شد که وی در این سخنان ضمن تاکید بر قدرت و اهمیت ایران در منطقه، کشورهای عربی را از ایجاد تنش با تهران برحذر می‌ZWNJ&ZWNJ؛ داشت.

اگرچه مقامات قطر برای حفظ ظاهر دیپلماتیک تلاش کردند این سخنان را تکذیب کنند، اما تماس تلفنی معنادار امیر قطر با حسن روحانی و تبریک پیروزی وی در انتخابات ریاست‌جمهوری، سیگنالی بود که نشان می‌ZWNJ&ZWNJ؛ داد کشور قطر روند ایجاد شده از سوی عربستان در ضدیت با ایران را قبول ندارد.

البته این اقدامات از سوی مقامات قطر برای آنها بی‌ZWNJ&ZWNJ؛ هزینه هم نبوده و در روزهای گذشته حملات زیادی از سوی مقامات و رسانه‌های عربستان و امارات علیه امیر قطر انجام شده است. به عنوان مثال روزنامه اماراتی نشنال در سرمقاله خود با تاسف از مواضع اخیر قطر در قبال ایران تاکید کرده است که قطر باید بین ایران و اعراب یکی را انتخاب کند.

به گزارش خبرگزاری صداوسیما، روزنامه اینترنتی رأی‌الیوم هم نوشت: تنش میان قطر با عربستان، امارات و بحرین ممکن است فقط به اعلام برائت خاندان وهابی از قطر محدود نشود؛ بلکه در صورت ادامه این تنش‌ها و تداوم روند کنونی، چه‌ZWNJ&ZWNJ؛ بسا به خروج یا اخراج از شورای همکاری خلیج‌ZWNJ&ZWNJ؛ فارس نیز منجر شود.

مخالف‌ZWNJ&ZWNJ؛ خوانی با سیاست‌های عربستان

مخالف‌ZWNJ&ZWNJ؛ خوانی کشورهای عربی با سیاست‌های ضدایرانی عربستان به دو کشور قطر و لبنان محدود نیست و کشورهای دیگری چون عمان و عراق نیز در روزهای گذشته از سیاست‌های ضدایرانی اعلام برائت کرده‌ZWNJ&ZWNJ؛ اند.

ابراهیم جعفری، وزیر خارجه عراق در همین زمینه و در واکنش به سیاست ایران‌ZWNJ&ZWNJ؛ هراسی که در منطقه به راه افتاده است، در گفت‌وگو با ایرنا تاکید کرد: به هیچ وجه امکان ندارد بغداد وارد صف‌ZWNJ&ZWNJ؛ بندی‌ها علیه جمهوری اسلامی ایران شود. وزیر خارجه عراق افزود: ایران‌ZWNJ&ZWNJ؛ هراسی در منطقه هیچ توجیه منطقی ندارد.

یوسف و بن‌علوی؛ وزیر امور خارجه عمان هم در گفت‌وگویی با شبکه تلویزیونی بی.بی.سی عربی، روابط مسقط با تهران را همواره مبتنی بر صداقت، دوستی و همکاری دوجانبه دانست و اظهار کرد: برخی از اتفاقات منطقه وای نمی‌تواند روابط ما را با ایران تحت تاثیر قرار دهد.

علاوه بر این کشورها به نظر می‌رسد کویت نیز که چندی قبل حامل پیامی برای میانجیگری میان ایران و کشورهای عربی بود، چندان رغبتی به سیاست‌های ضدایرانی ریاض ندارد.

اظهارات دیروز سخنگوی وزارت خارجه کشورمان نیز حکایت از این دارد که کشورهای عربی زیادی هستند که نسبت به سیاست‌های آل‌سعود هماهنگی ندارند و البته بعضی از آنها به دلیل برخی ملاحظات نمی‌توانند مخالفت خود را علنی کنند.

بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه در نشست خبری دیروز خود با بیان این‌که اجلاس ریاض با اهداف خاصی صورت پذیرفت، گفت: طی رصد ما از این تحولات که به دقت مورد توجه و مان بود و تماس‌های قبل و بعد از اجلاس توسط کشورهای اسلامی با ایران، به ما اطلاع داده شد که آنها از هیچ بیانیه و آگاه نبودند و متنی را ندیده بودند و با مفاد این بیانیه موافق نیستند. برخی این موضوع را علنی کردند و برخی از طریق کانال‌های دیپلماتیک این موضوع را به ما گفتند.

وی با بیان این‌که بیانیه اجلاس ریاض، یکسویه و یکجانبه؛ بود که گویا مورد اجماع نبوده است، گفت: سیاست کشورهای بزرگ و فرمانتقه وای، وحدت و بخش و مبتنی بر صلح نبوده است. اتفاقات اخیر نیز ناشی از این اجلاس و سفر رئیس جمهور یک کشور فرا و منطقه وای به منظور تسلیح یک کشور و فروش سلاح‌های سنگین است.

فشارهای آمریکا عامل تفرقه میان اعراب

حسن هانی و زاده، کارشناس مسائل منطقه، یکی از مسائل اختلاف وای؛ برانگیز میان کشورهای عربی پس از دیدار اخیر دونالد ترامپ از ریاض را فشار آمریکا برای افتتاح سفارتخانه رژیم صهیونیستی در کشورهای عضو شورای همکاری خلیج و فارس بر شمرد و گفت: عربستان، بحرین و امارات آمادگی خود را برای برقراری رابطه آشکار با اسرائیل اعلام کردند در حالی که قطر، عمان و کویت نسبت به برقراری رابطه سیاسی با رژیم صهیونیستی واکنش منفی از خود نشان دادند. از سوی دیگر نزدیک شدن عربستان به مصر خشم قطر را برانگیخت زیرا قطر یکی از حامیان اصلی حاکمیت اخوان المسلمین در مصر است در حالی که عربستان از حاکمیت نظامیان در مصر حمایت می‌کند. این کارشناس مسائل منطقه در گفت‌وگو با جام و زاده؛ مجموعه این عوامل موجب شد تا قطر درصدد یارگیری جدیدی در منطقه برآید و خود را به جمهوری اسلامی ایران به عنوان بازیگر قدرتمند منطقه نزدیک کند. هانی و زاده با بیان این‌که به نظر می‌رسد طی ماه‌های آینده شکاف جدیدی در شورای همکاری خلیج فارس به وجود خواهد آمد افزود: همچنین موافقت عربستان برای تشکیل یک جبهه عربی-عربی علیه محور مقاومت و جمهوری اسلامی ایران با واکنش تند قطر مواجه شده زیرا به اعتقاد قطر شکل وگیری این ائتلاف جدید که در راس آن آمریکا، عربستان و اسرائیل قرار دارند موجب تشدید بحران‌های منطقه خواهد شد.

تلاش عربستان برای فشار بر مخالفان

جعفر قنادباشی، کارشناس مسائل منطقه در همین زمینه به جام و زاده؛ گفت: فرضیه وای؛ هایی متعدد در ارتباط با اختلاف میان کشورهای عربی وجود دارد که یکی از آنها مربوط به نشست ریاض است؛ چراکه عربستان درصدد است مخالفان خود را با کمک آمریکا تحت وای؛ فشار قرار داده و ضرباتی را به آنها وارد کند.

قنادباشی گفت: اختلافات انگلیسی - آمریکایی از دلایل دیگر نمایان شدن اختلاف میان کشورهای عربی است. آمریکایی وای؛ ها در منطقه وای؛ ای ایفای نقش می‌کنند که بخش بزرگی از آن در گذشته در اختیار انگلیس بوده است؛ بنابراین انگلیس تلاش می‌کند از طریق برخی کشورها مانند قطر از افزون وای؛ طلبی آمریکا در منطقه وای؛ ای که به صورت سنتی در اختیار انگلیس بوده است ممانعت کند.

عواقب سیاست وای؛ های اشتباه ریاض

نصرت&ZWNJ;الله تاجیک هم در گفت&ZWNJ;وگو با جام&ZWNJ;جم با اشاره به این&ZWNJ;که منطقه کشش و ظرفیت چین حجم وسیعی از تسلیحات را ندارد، تصریح کرد: یکی از دلایل اختلاف میان کشورهای عربی ناشی از اشتباه&ZWNJ;های سیاست خارجی آمریکا در منطقه است، این کشور با اقدامات خود از جمله در اختیار قرار دادن حجم وسیع تسلیحات نظامی به عربستان موجب نمایان شدن اختلافات شده است.

این کارشناس مسائل بین&ZWNJ;المللی با بیان این&ZWNJ;که عربستان پا در راهی نامناسب گذاشته است، عنوان کرد: ریاض امروز با کشورهای همسایه اش مشکل پیدا کرده و ممکن است در آینده اختلافاتش با کشورهای دیگر شدید شود.